

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kwart. miesięcznie 1,50 zł z odnośnikiem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozostawionych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygodniowo w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Sroda Engelberta, Sewera b. m.,
Czwartek 4 męczenników ukor.,
Piątek Teodora m.

Dziś wsrhód słoł	11 zach.	15.
Jutro	1.16	5.1
Dziś	księżycyca	3.5

Nr. 131

Wąbrzeźno, czwartek 8 listopada 1928 r.

Rok VIII

Nowa ofenzywa polityczna Niemiec.

Niemcy podjęli znowu szeroką akcję w sprawie Nadrenji i odszkodowań wojennych. Akcja w Paryżu i Londynie. — Przed ważnymi rozstrzygnięciami. — O co chodzi rządowi niemieckiemu? — Jakie winno być stanowisko Polski wobec nowej gry niemieckiej.

Berlin, listopad 1928.

Ubiegły tydzień należał do bardzo ożywionych dni w niemieckim życiu politycznym. Trzy razy zbierały się niemiecka rada ministrów, — oddzielnie odbywały się konferencje pomiędzy kanclerzem i prezydentem Rzeszy a agentem reparacyjnym Parkerem Gilbertem. Aczkolwiek o obradach tych niezbyt wiele oficjalnie mówiono, to jednak w dobrze poinformowanych kołach politycznych wiadano, że dotyczą one nowej akcji ofenzywej, jaką Niemcy przygotowują znowu w sprawie odszkodowań wojennych i ewakuacji Nadrenji.

Jak wiadomo w tegorocznych niedawnych obradach w Genewie sprawa ostatecznego ustalenia sum odszkodowawczych, jakie Niemcy zapłacić mają państwu koalicyjnym z tytułu wojny — oraz sprawa wcześniejszej ewakuacji Nadrenji zostały ściśle ze sobą związane i od ustalenia ostatecznych zobowiązań finansowych uzależniona została możliwość przedterminowego zwolnienia Nadrenji z pod okupacji wojsk koalicyjnych. Opierając się na takim rezultacie obrad genewskich, Niemcy postanowiły nie zasypiać sprawy i ruszyły do energicznej akcji dyplomatycznej. A więc przedewszystkiem pod wpływem rządu niemieckiego wyjechał kontroler reparacyjny w Niemczech, Parker Gilbert do Londynu i Paryża i rozpoczął tam szczegółowe konferencje z francuskimi i angielskimi czynnikami rządowymi. Konferencje te miały oczywiście za zadanie rozwiązanie sprawy odszkodowań w sensie korzystnym dla Niemiec, a to przez zniesienie ostatecznej sumy odszkodowań i rozłożenie jej na dogodnie spłaty roczne. Jak dalece akcja Parkera Gilberta była żywa świadczy fakt, iż kontroler reparacyjny spowodował wyjazd angielskiego ministra skarbu Churchila do Paryża, gdzie pomiędzy premierem francuskim Poincarem a Churchilem i Parkerem Gilbertem odbywały się dalsze pertraktacje.

Z początkiem ubiegłego tygodnia wrócił kontroler reparacyjny do Berlina. Jakże przywoził on rezultaty trudno dokładnie stwierdzić, albowiem do tej pory brak jest jakichkolwiek oficjalnych wyjaśnień. Natychmiast jednak po jego powrocie zebrała się niemiecka rada ministrów i rozpoczęła długie narady. Rezultat tych obrad został onegdaj oficjalnie ogłoszony. Oto przedstawiciele dyplomatyczni Niemiec w Paryżu, Brukseli i Londynie, otrzymali zlecenie złożenia odpowiednim rządów państw koalicyjnych not w sprawie zwolnienia specjalnej konferencji rzeczoznawców finansowych, którzy zająć mieliby się zbadaniem możliwości płatniczej Niemiec i ustaleniem w związku z tem ogólnej sumy odszkodowań.

A zatem Niemcy przeszli do zdecydowanej ofenzywy politycznej, i zmierzają do ostatecznych rozstrzygnięć, które umożliwiłyby im uzyskanie jaknajszerszych ustępstw i korzyści politycznych. Cała uwaga Niemiec skoncentrowana jest w chwili obecnej oczywiście na tem, jak te propozycje niemieckie zostaną wśród czynników rządowych państw koalicyjnych przyjęte. Jedną zwłaszcza odpowiedź koalicjantów ma dla Niemiec szczególne znaczenie. Oto rząd niemiecki zaproponował, a żeby sprawę odszkodowań ustalali nie delegaci poszczególnych rządów, lecz specjalna komisja rzeczoznawców. Takie postanowienie kwestji jest oczywiście dla Niemiec bardzo dogodne. Politycy

niemieccy sądzą bowiem, że rzeczoznawcy, traktując zagadnienie odszkodowań niezależnie od wszelkich innych łączących się z niem problemów, rychlej dojdą do korzystniejszych dla Niemiec rezultatów, któreby zarówno sprawę odszkodowań, jak i związaną z nią sprawę ewakuacji Nadrenji rozstrzygnąć mogły po linii interesów Niemiec.

Wstępne wiadomości, jakie nadeszły już z Paryża i Londynu nie brzmią jednak dla Niemiec zbyt optymistycznie. Wynika z nich bowiem, że zarówno Francja, jak i Anglja i Belgja stoją na stanowisku, iż rozstrząsanie sprawy odszkodowań niemieckich uzgodnione być musi z całokształtem interesów państw koalicyjnych i dlatego też nie rzeczoznawcy, lecz tylko delegaci poszczególnych rządów mogliby zastanowić się nad propozycjami niemieckimi. A dalsze półoficjalne wiadomości stwierdzają również, że zarówno w Paryżu, jak i w Brukseli i Londynie nikt nie chce traktować o zniesieniu sum odszkodowawczych, ponieważ sumy ze spłat niemieckich przeznaczone są głównie na spłaty długów wojennych państw koalicyjnych, żaden więc rząd nie może z nich zrezygnować.

Atmosfera zatem niezbyt jest dla Niemiec pomyślna. Nie ulega jednak wątpliwości, że dyplomacja niemiecka nie ustanie w samej akcji ofenzywej i że z zdwojoną energją i zapobiegliwością

próbować będzie dalszych dróg, by do decydujących — korzystnych dla Niemiec rezultatów doprowadzić.

Stoimy więc w przededniu nowych ważnych posunięć i postanowień. — Polska jest wprawdzie mniej bezpośrednio sprawami temi zainteresowana, nie mniej jednak wobec tego, że ze sprawą odszkodowań związana została i ewakuacja Nadrenji a wraz z nią i całokształt dalszych gwarancji pokojowych Niemiec, przeto obecną akcją niemiecką obserwować winny polskie czynniki polityczne z należytą uwagą. Chodzi zaś w szczególności o to, a żeby zarówno w Paryżu, jak i w Londynie odpowiednio silnie podkreślić zdanie, że bez złożenia przez Niemcy również i zobowiązań w sprawie poszanowania obecnych granic niemiecko-polskich, nie mogą Niemcy być zwolnione z pod wszystkich gwarancji pokojowych, a to dlatego ponieważ otwarte i nieobjęte gwarancjami granice polsko-niemieckie, to największe może niebezpieczeństwo dla pokoju światowego. I z tych też względów winna dyplomacja polska starać się o odpowiedni wpływ na dalsze szersze rokowania państw koalicyjnych z Niemcami.

Fr. W—cki.

Ks. Prymas Hlond w Rzymie

3 listopada przyjechał do Stolicy Apostolskiej Ks. Kardynał Hlond, powitany uroczystie na dworcu przez członków ambas. polsk. Wieczorem po przyjeździe zgotowano Ks. Prymasowi serdeczne przyjęcie w Kolegium Salezjanów, gdzie wychowawcy urządzili na jego część burzliwą owację.

Jeden z uczniów wygłosił mowę powitalną, poczem odegrano hymn „Jeszcze Polska nie zginęła”. Bardzo wzruszony tem gorącym przyjęciem rozmawiał Kardynał potem przez dłuższą chwilę z wychowankami.

Niemcy marzą wciąż o korytarzu polskim

Berlin, 5. 11. Przed niedawnym czasem jeden z wyższych urzędników rządu pruskiego, a mianowicie prezydent rejencji, von Ruperti, wygłosił w Hamburgu publiczny odczyt w którym m. in. oświadczył że wszelkimi siłami dążyć należy do jak najszybszego usunięcia, t. zw. korytarza polskiego.

Z tego powodu dzisiejsza pacyfistyczna „Welt

am Montag” oświadcza, że tego rodzaju wynurzenia aktywnego urzędnika państwowego nie uawtwa podjęcia rokowań handlowych polsko - niemieckich. Byłoby rzeczą właściwą i pożyteczną, żeby niemiecki urząd spraw zagranicznych zawiadomił rząd pruski, że pożądanę jest, aby z gorącego żelaza, jakim jest kwestja korytarza, nie ruszano.

W szkołach polskich na Litwie nie wolno obchodzić 10-lecia Niepodległości Polski

Wilno 7. 11. Z Kowna donoszą: Litewskie ministerjum oświaty w porozumieniu z ministerjum spraw wewnętrznych wydało do wszystkich kierowników szkół polskich, znajdujących się na obszarze Litwy okólnik, wzbraniający personelowi nauczycielskiemu i młodzieży szkolnej urządzania ja

kichbądź uroczystości i obchodów w związku z 10-leciem niepodległości polskiej.

Pierwszą ofiarą tego zarządzenia padł kierownik 7-mio oddziałowej szkoły powszechnej polskiej, p. Władysław Osmołowski, który został aresztowany za przygotowanie w tej szkole programu uczczenia 10-lecia niepodległości polskiej.

Z rokowań polsko-litewskich

Królewiec, 5. 11. Dziś w poniedziałek o godzinie 9-iej rano p. minister Zaleski w towarzystwie naczelnika wydziału ustrojów międzynarodowych M. S. Z. p. Tarnowskiego i sekretarza delegacji p. Perkowskiego udał się do hotelu Zentral do premiera Waldemarasa, gdzie odbywa się obecnie posiedzenie powołanej w sobotę specjalnej komisji do przedyskutowania spraw spornych. Od wyniku narad tej komisji są zależne dalsze losy konferencji królewieckiej.

Królewiec, 5. 11. Przerwana dziś około po-

łudnia dyskusja w wyłonionej w sobotę komisji rozpoczęta została ponownie około 4 pp., tym razem u p. ministra Zaleskiego w hotelu „Berlinerhoff”, i trwała do godz. 7-iej wieczorem. Całodzienna dyskusja nie doprowadziła jeszcze do żadnego wyjaśnienia i nie została zakończona. Jutro o godz. 10 i pół przed południem odbędzie się dalsza dyskusja u premiera Waldemarasa w hotelu Zentral. Wrażenia dzisiejszej dyskusji nie rokoją nadziei na osiągnięcie pomyślnych rezultatów na obecnej konferencji.

P. P. S. Frakcja rewolucyjna

W polskim ruchu robotniczym nastąpił przełom, mający niewątpliwie najdonioślejsze znaczenie. Wyloniła się znowu Frakcja Rewolucyjna P. P. S. Raz ocalała już ona polski socjalistyczny ruch robotniczy przed zejściem na manowce internacjonalizmu o typie rosyjskim i przed zatraceniem swego charakteru w morzu rosyjskiego „mniejszewizmu” czy „bolszewizmu”. Dziś ma podobne, analogiczne zadanie do spełnienia.

W r. 1906, gdy wszystko, co było najlepszego, najbardziej ideowego i rycerskiego w P. P. S., krwawiło w zbrojnej walce przeciw caratowi, władze partii opanowali „tereotyzy” marksizmu. Z jednej strony usiłowali na ipolską rewolucję zamknąć w ramach rosyjskich strajków, z drugiej strony usiłowali pozostawić organizację bojową poza obrębem partii. Wtedy wyloniła się z partii Frakcja Rewolucyjna P. P. S., a dalszy rozwój wypadków aż nadto wyraźnie wykazał, ku komu ciążyły uczucia i serca mas robotniczych. Zwróciły się ku tej stronie, która sprawę wyzwolenia społecznego robotników związała z hasłem Niepodległości Polski i nie dała go sobie zaciemnić teorią zależności gospodarczej Polski do Rosji.

To też Frakcja Rewolucyjna P. P. S. ostała się i rozrosła, a przeciwniczki jej frakcja umiarkowana czy też lewica P. P. S. zanikły. Przywódcy przeciwników Horwic, Łapiński, Lewinson i inni znajdują się dziś w naczelnym szeregu komunizmu.

Jak przed kilkunastu laty, tak samo i dziś ma Frakcja Rewolucyjna P. P. S. wielkie zadanie do spełnienia wobec polskiego ruchu socjalistycznego. P. P. S., reprezentowana przez C. K. W., dawno już zagubiła wszelką linię zasadniczą w nieustannej oscylacji między płytkim oportunizmem a obawą opanowania klasy robotniczej przez bolszewizm. Popierała w ten czy inny sposób rządu Sikorskiego, Grabskiego i Skrzyńskiego za drobne koncesyjki, albo nagle robiła w zasadniczych sprawach ustępstwa demagogii bolszewickiej, bo nie umiała się jej przeciwstawić.

Sytuacja się pogorszyła, gdy po wypadkach majowych ster partii ujęły w swe ręce żywioly niedoświadczony, jak Niedziałkowski, albo wyraźnie komunistyczny, jak Żuławski, — i zepchnęły partię na tory jakiejś absurdalnej walki z rządem, któremu w maju 1926 r. robotnicy żywiolowo pomogli do zwycięstwa.

Taka polityka nie mogła i nie może następczać wątpliwości co do jej ostatecznego wyniku. P. P. S., zamykając sobie drogę w jedną stronę tj. w stronę pozytywnej pracy dla dobra robotnika, — pozostawiała otwartą tylko w drugą: — ku komunizmowi.

Ale to wszystko było rachunek bez gospodarza.

Robotnik polski, wychowany w tradycjach walki o Niepodległość, robotnik, który do tej walki dostarczył główne kadry, w którego umysłowości wyzwolenie społeczne i Niepodległość zlały się w jedno, nie mógł zrozumieć tej walki przeciw Państwu podjętej przez „swoją” partję. Próbowano wprawdzie początkowo łagodzić rosnące zaognienie, ale gdy p. Żuławski dla ocalenia widocznie swojej prawowierności nie chciał przyjąć deputacji warszawskich klasowych związków zawodo-

wych, choć przyjął ją osiwiwały wódz polskiego socjalizmu, marszałek Daszyński, było już jasnym, że o porozumieniu niema mowy.

Okręgowy Komitet Robotniczy w Warszawie, który pierwszy podniósł sztandar Frakcji Rewolucyjnej poparty przez wszystkie stołeczne związki zawodowe, — w odezwie swojej nazywa to, co się stało, nie rozłamem, lecz „rewolucją, zmierzającą do uratowania P. P. S. od zniszczenia, które jej grozi”. Ta odezwa jest pierwszą zapowiedzią walki, która dotychczas toczyła się w łonie partii w ramach organizacji, a dopiero teraz przeniosła się na zewnątrz i niewątpliwie obejmie bardzo szersze kręgi. Zwycięstwo w walce nie może być chyba wątpliwe. Zwycięstwo musi przepaść stronie walczącej o ideę, na której P. P. S. powstała i wzrosła, która łączy służbę idei robotniczej z służbą Ojczyźnie. —

ODSLONIĘCIE KRZYŻÓW „OBRONY LWOWA

Lwów, 7. XI. Odbyło się tu odsłonięcie krzyżów „Obrońcy Lwowa”, na domu gminnym w Kleparowie, na koszarach 26 p. p. przy ul. Kleparowskiej, wreszcie na domu towarzystwa „Skała” przy ul. Mickiewicza. O godz. 8 rano na Kleparowie po uroczystej Mszy św. kpt. inż. Stanisław Bac odsłonił krzyż „Obrońcy Lwowa” na domu gminy, a orkiestra odegrała hymn państwowy. Na koszarach 26 p. p. krzyż „Obrońcy Lwowa” odsłonił dr. Lesław Węgrzynowski, podkreślając czyn, za który krzyż ten nadano. Nakoniec o godz. 12,30 na budynku tow. „Skała” odsłonił krzyż „Obrońcy Lwowa” z ramienia kapituły kpt. Baczyński, podkreślając znaczenie tej placówki w trzecim odcinku obrony Lwowa.

SEJM Z OKAZJI DZIESIĘCIOLECIA.

W sobotę, dnia 10-go bm. o godz. 12-tej w poł. odbędzie się uroczyste posiedzenie Sejmu dla uczczenia 10-letniej rocznicy odzyskania Niepodległości.

LISTY PASTERSKIE Z OKAZJI 10-LECIA NIEPODLEGŁOŚCI

Arcybiskup diecezji warszawskiej ks. kardynał Kakowski, metropolita krakowski Sapieha, biskup podlaski Przędziński wydali listy pasterskie z okazji 10-lecia Niepodległości.

W listach tych przypominają zmagania i boje, znaczenie odzyskania Niepodległości oraz polecają, aby w dniu 11 listopada odprawili we wszystkich kościołach dziękczynne nabożeństwa. Kapłani modlą się mają jednocześnie o zgodę i zjednoczenie serc i umysłów pośród obywateli — synów tej ziemi.

POLICJA W GDYNI.

W „Monitorze Polskim” z dnia 5 bm. ogłoszono rozporządzenie min. spraw wewnętrznych, nadając państwowemu urzędowi policyjnemu w Gdyni nazwę „Państwowego urzędu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Gdyni”.

W GNIEWIE STANIE POMNIK MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

Powiatowy Komitet dla uczczenia 10-lecia Niepodległości Polski w Gniewie uchwalił wnieść gmach o charakterze społeczno-publicznym oraz postawić pomnik pierwszemu Marszałkowi Polski, Józefowi Piłsudskiemu.

WIADOMOŚCI O ODWOŁANIU POSŁA KNOLLA — NIE PRAWDZIWE.

Warszawa, 7. 11. Dowiadujemy się, że wiadomości prasy berlińskiej o mającym nastąpić odwołaniu posła Rzeczypospolitej w Berlinie p. Romana Knolla i powołania go na stanowisko wicepremiera Rządu, są pozbawione wszelkich podstaw i całkiem nieprawdziwe.

KIEDY ODCHODZI POCZTA DO AMERYKI.

W listopadzie odchodzi poczta do Ameryki w dniach 8, 12, 19, 21, 26 i 29. Ponadto 3 grudnia. Poczta skierowana będzie przez Southampton i Cherbourg do Ameryki. Poczty można nadawać do godz. 9,45, każdego wyżej wymienionego dnia w Urzędzie pocztowym Nr. 1 i 5 w Gdańsku.

śliwego natarcia, spieszny niezmiernie wykonaliśmy odwrót, zwłaszcza, że starano się nas oskrzydlić i zagrozić drogę do gęstwiny leśnej. Pierwszy to był nasz chrzest wojenny i pierwsze poległe ofiary.

Śmierć zatem Janka Strumisza nie uległa już wątpliwości. Stefan zgryziony, łzami serdecznej boleści, uczcił pamięć przyjaciela. Ginać tak młodo, w samym rozkwicie życia, tak świetne dla kraju rokując nadzieje i to w chwili, gdy naród zaczyna się dźwigać z niewoli, cóż to za straszny cios dla rodziców, dla Wikci biednej, wybranej przez tak szlachetne serce! Janek bowiem posłuszny woli ojca przyrzekł wprawdzie spełnić jego życzenie, ale nie wyrzekłszy się ukochanej, postanowił nauką zdobyć stanowisko, a z nim możliwość utrzymania żony, pewny, że wówczas łatwo uzyska pozwolenie ojca, tak bardzo zawsze o wszystko troskliwego. Powstało w nichnęło wszystko, młodzieńca rzuciło na ofiarę męczeńskiej śmierci, rodzicom wydarło jedyne dziecko, jedyną pociechę całego życia, a Wikci serce okryło żalobą, pogrążając w tęsknocie, smutku i dożgonnej boleści.

Wszystko to stało w myśli biednego Stefana i długo błakał się po pałacowym parku, dokąd go dochodziły wesołe nuty narodowe pieśni towarzyszy, zanim odważył się wrócić na kwatery. Uczucie jednak religijne przeważało bolesną zgryzotę serca. Przypomniał sobie ojca, jego wiarę w mądrość rozporządzeń Bożych, odwagę w znoszeniu wszystkich cierpień ziemskich, i rzekłszy sobie, jak to zwykle mawiał kapitan:

— Wola Boża, cóż człowiek słaby przeciw niej poradzi? — uspokoił się znacznie i rzucił strudzony na posłanie.

Na drugi dzień radość wrzała w całym obozie. Wieść się bowiem rozeszła, że generał Gielgud z osiemnastotysięcznym korpusem odcięty w Augustowskim do głównej armii, przeczynał się także na Litwę i ku Wilnowi pospiesza.

TYFUS NA LITWIE.

Wilno, 7. 11. Izba gospodarcza w Wilnie zwróciła się do rządu z oświadczeniem, iż szereg powiatów znajduje się w przededniu klęski głodowej. Rząd wyasygnował na pomoc doraźną 12 milionów litów. Związek kupców zbożowych zbożowych wniósł memoriał do rządu, w którym domaga się zezwolenia na kupno zboża w Polsce. W Kowieńszczyźnie na pograniczu polsko litewskim na odcinku święciańskim wybuchła epidemia tyfusu głodowego.

STRASZNE MARDERSTWO.

W marcu br. we wsi Słabice-Mszczonów rozległy się złowrogie okrzyki: pożar!

Rzeczywiście chałupa, w której mieszkał Adam Kubiciel wraz z żoną, płonąła. Mieszkańcy zastali obojga małżonków wynoszących z palącego się domostwa co cenniejsze rzeczy. Wśród zgłiszcz rano odnaleziono zwłoki rodziców Kubiciela, na ciele których stwierdzono rany zadane tępym narzędziem oraz znaleziono na białźnie ślady krwi.

Zbrodniczy małżonkowie osadzeni w więzieniu, stanęli przed Sądem Okręgowym i skazani zostali za zbrodnię ojcobójstwa i umyślne podpalenie Adam Kubiciel na bezterminowe ciężkie więzienie, żona zaś jego na 10 lat.

W dniu wczorajszym Sąd Apelacyjny wyrok w całości zatwierdził.

KATASTROFA KOLEJOWA POD KALIZEM.

Między stacjami Opatwem a Kaliszem zdarzyła się katastrofa kolejowa.

Z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn nastąpiło rozczepienie się składu wagonów pociągu towarowego. Skutki tego były fatalne. W chwili bowiem kiedy maszynista zatrzymał pociąg, nastąpiło tak silne zderzenie z rozpedzonymi wagonami, że w jednej chwili 6 wagonów zostało straszakanych. Zwały węgla i połamane szczątki wagonów zatrasowały oba tory.

Natychmiast wezwano na miejsce katastrofy pociąg ratunkowy, zjechały również specjalne komisje śledcze z Warszawy.

Jak Wąbrzeźno uczei rocznicę Niepodległości?

PROGRAM

Obchodu Uroczystości Dziesięciolecia Wskrzeszenia Państwa Polskiego.

Sobota, dnia 10-go listopada 1928 r.

Godz. 19,45: Zbiórka towarzystw w capstrzyku udział biorących na placu luksusowym.

Godz. 20.: Capstrzyk

Niedziela, dnia 11 listopada 1928 r.

Godz. 5. Pobjudka.

Godz. 8: Zbiórka wszystkich towarzystw i szkół na placu luksusowym,

Godz. 8,15: Wymarsz na rynek,

Godz. 8,30: Msza św. połowa na rynku (w razie niepoгоды w kościele parafjalnym, Po nabożeństwie przemówienie Pana Starosty na rynku.

Godz. 10. Defilada towarzystw na rynku.

Godz. 10,30. Uroczyste otwarcie stacji Opieki nad Dzieckiem i Matką. (Gmach Kasy Chor.)

Godz. 11,30. Uroczyste wmurowanie kamienia węgielnego pod Dom Ludowy (Przy strzelnicy Bractwa Strzeleckiego).

Godz. 13. Uroczyste poświęcenie Strzelnicy im. Marszałka Józefa Piłsudskiego dla przysposobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego w Czstochlebiu. Po otwarciu Strzelnicy strzelanie o nagrody pamiątkowe.

Godz. 15. Uroczyste poświęcenie i otwarcie kolonji robotniczej miasta Wąbrzeźna.

Nikt już więc nie wątpił o powodzeniu całej sprawy, ruszono zatem w marsz ku Wilnu, ale Gielgud ociąganiem się i brakiem stanowczości w działaniu, dał się uprzędzić korpusowi rosyjskiemu Sakena, i Wilno przezeń zostało zajęte, którego mieszkańcy od dawna wyglądali z upragnieniem przybycia choćby małego oddziału polskiego, aby mu bramy miasta otworzyć. Korpusik więc partyzancki Chłapowskiego zmuszony był zatrzymać się o półtory mili od Wilna pod wsią Malowanką z zamiarem czekania na maszerującego Gielguda, następnie połączenia się i działania razem wspólnymi siłami. Choć obóz nieprzyjacielski był tak blisko rozłożony korpusu polskiego, znacznie od niego słabszego, że codziennie rano i wieczorem słyszano bębny i piszczałki, jakby tuż wygrywane przez fajfrów i doboszy, jednak nieprzyjaciel stał spokojnie, nie myśląc zupełnie o ataku. Klęska więc tylko wisiła nad polskimi wojakami, dla tego przeczuwając niebezpieczeństwo, miano się ciągle na wielkiej bacności. Powyciągano posterunki, ustawiono dalsze pikiety konne, i codziennie zbierano starannie wszelkie wiadomości o poruszeniach nieprzyjacielskiego obozu. Dzień jednak za dniem upływał, a nic nie wróżyło napaści, przez ten zaś czas ćwiczone żołnierzy w obrotach wojskowych, i gromadzono zapasy magazynowe, spodziewając się co chwila nadejścia korpusu Gielguda. Zapal przeciw wojownikom polskich był wielki, a nie strasząc się wiszącym nad nimi niebezpieczeństwem, byli najlepszej myśli, drwiąc z nieprzyjaciela, widocznie lekającego się zaczepić o wiele od niego słabszego oddziału. Jaki jednak był właściwy powód takiego zachowywania się generała Sakena, nie podobna dziś nawet wyłomaczyć. Obronna pozycja, jaką zajmował, i niedokładna wiadomość o siłach polskiego korpusu, zapewne główną tego były przyczyna, zawsze jednak był to błąd, który dozwalał spokojnego wyczekiwania na korpus Gielguda.

(Ciąg dalszy nastąpi).

JAN KANTY GREGORÓWICZ

UKRYTE SKARBY

27) — (Ciąg dalszy).

Była to młodzież pełna zapału i nieograniczonego poświęcenia, nie nawykła jednak do trudów i niewygod, a nagle oderwana od książki i pióra, prowadząc już od kilku miesięcy ciągly bój z przeważnym nieprzyjacielem, wyglądała tak nędzna, obdarta i wygłodzona, że patrzając na nią, najstarszym nawet żołnierzom, krajało się serce z boleści. Dowodził nią sędziwy książę Ogiński, a przy nim znajdował się książę Gedroic i dwóch Platerów.

Kiedy weszli w podwórze pałacowe, dla przedstawienia się generałowi Chłapowskiemu i rozeszła się wieść, jacy to do obozu przybyli nowi towarzysze, wszyscy wybiegli na ich powitanie, darząc czem kto mógł, co tylko znalazło się zapaśnego w tornistrze. Pomiedzy nadbiegłymi był także Stefan ubrany już po ulańsku, bo razem z Jankiem do pulku tego należeli. Na pierwsze zaraz pytanie o Janka Strumisza, odpowiedziano mu gwarnie:

— O! zginął zaraz po wyjściu naszym z Wilna w pierwszej uataczce. Znalismy wybornie Jana Strumisza, akademika z Warszawy. On to nas uorganizował, on był duszą naszego oddziału i dla tego wszyscy go szczerze żałujemy. W czasie ostatniego przemarszu na mogile krzyż zatknęliśmy i pomodliliśmy się za duszę zacnego towarzysza.

— Szliśmy do ataku — dodał jeszcze jeden z młodzieży; — Strumisz pierwszy rzucił się, myśmy tuż byli za nim, nieprzyjaciel sypnął grad kul karabinowych, padło z nas kilku, pomiedzy nimi i Strumisz, ale nieprzyjaciel ulakł się naszego natarcia i niedotrzymał pozycji. Ze jednak od drugiej strony pokazał się nowy oddział nieprzyjacielski z sotnią kozaków, pomimo więc szcze-

Godz. 17. Udekorowanie najlepszych strzelców na sali p. Marasińskiego w Czystochlebiu
 Godz. 20. Uroczysta Akademia na sali p. Kaczyńskiego w Wąbrzeźnie.
 Po akademii zabawa ludowa na sali p. Kaczyńskiego.
 Szanowne Obywatelstwo uprasza się o udekorowanie domów w dniu uroczystości dnia 11-go listopada br.

Komitet Powiatowy.

RODACY!

Nadchodzi dla nas Wielki Dzień — 10 rocznica Zmartwychwstania Polski. Dnia 11 listopada cała Polska jak długa i szeroka święcić będzie uroczystością rocznicę zdobycia Wolności Ojczyzny.

Pomorze, jako nierozzerwalna część Rzeczypospolitej Polskiej, drogie każdemu Polakowi mu się godnie uczcić to Wielkie Święto Narodowe, by dać świadectwo, że było, jest i będzie po wsze czasy Polskie.

Miłością Ojczyzny, jednością silni zdobyliśmy Niepodległość za którą gotowi jesteśmy zawsze ją bronić do ostatniej kropli krwi. A wyteżoną pracą zrobimy ją wielką i potężną!

Niech żyje Jej Dostojny Gospodarz Pan Prezydent dr. Ignacy Mościcki!

Niech żyje Budowniczy Zjednoczonej Ojczyzny — Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski!

Wzywamy ludność Dębowejłaki i okolic do najliczniejszego wzięcia udziału w uroczystości naszej według niżej umieszczonego programu.

PROGRAM

obchodu uroczystości DZIESIĘCIOLECIA WSKRZESZENIA PAŃSTWA POLSKIEGO. w DĘBOWEJŁACE

Sobota, dnia 10-go listopada 1928 r.

Godzina 18,30 capstrzyk

Niedziela, dnia 11-go listopada 1928 r.

Godz. 6,30 pobudka (śpiew na wieży).

Godz. 10,00 zbiórka szkół i tow. na boisku szkoły roln. skąd wymarsz do Kościoła.

Godz. 10,30 Uroczyste nabożeństwo.

Po nabożeństwie wspólny pochód

Godz. 12,30 Uroczyste poświęcenie lokalu Kasy Stefczyka

Godz. 13,00 Pochód na rynek — sadzenie drzewa pamiątkowego

Godz. 13,20 Przemówienia — uchwalenie rezolucji.

Po południu o godz. 5-tej (17 w auli P. Śr. Szkoły Rolniczej

Uroczysta Akademia

1. Odczyt p. dyr. Kowalskiego

2. Deklamacja

3. Śpiew chóralny

4. Deklamacja (dzieci szk. powszechnej)

5. Orkiestra

6. Deklamacja

7. Przedstawienie teatralne „ZOLNIERZ”.

8. Śpiew wspólny „Nie rzucim ziemi”.

9. Zabawa taneczna na sali p. Stachowskiego

10. Iluminacje

Komitet Obchodu:

Prezes honorowy (—) ks. Prob. Fr. Łowicki, (—) prezes dyr. St. Kowalski, wiceprezes: wójt Rozmanit, wójt St. Zuckerman, sekretarz: J. Giżyński, Komendant pochodu: prof. B. Ruż, członkowie: Inż. F. Baranowski, Inż. Paderewski, leśn. Herynowski, Kozłowski, Szczypior, Załężny, Nadolny, Oborski, Dejowski.

Z okazji 10-lecia Niepodległości Polski

przypadającej na dzień 11 listopada, wydajemy, jak to już raz zaznaczyliśmy, specjalny numer celem upamiętnienia tej wielkiej rocznicy. Numer ten wyjdzie w znacznie większej objętości oraz w większym nakładzie.

W numerze tym, który rozesłany zostanie do rozmaitych firm i osób zamiejscowych, powinien każdy kupiec, przemysłowiec i rzemieślnik zarezerwować sobie miejsce na ogłoszenie. Pragnęliśmy w numerze tym dać pogląd na handel, przemysł i rzemiosło miasta Wąbrzeźna. Czytelnik ma dowiedzieć się z tego numeru, gdzie i u kogo może znaleźć najkorzystniejszą ofertę i zapotrzebowanie na rzeczy i towary mu potrzebne.

Zainteresowanie działem ogłoszeniowym zapowiedzianego numeru jest już znaczne. Już kilka firm zarezerwowało sobie miejsce na ogłoszenie. Nie wążymy, iż dużo jeszcze zgłoszeń wpłynęło.

Upraszamy o jak najrychlejsze nadsyłanie ich, gdyż termin 11 listopada coraz bardziej się zbliża.

Korzystajcie zatem z nadzwyczajnej okazji i przysyłajcie tekst do ogłoszeń do owego wielkiego numeru, a skutek będzie pewny.

KRONIKA ŻALOBNA.

— Ś. p. inż. Wiktor Drzymuchowski. W dniu 6 bm. zakończył swój doczesny trud inż. Wiktor Drzymuchowski.

Pochodził z Kresowych Ziemi Rzeczypospolitej. Po ukończeniu politechniki lwowskiej pracował w zakładach włókienniczych Krosna i Żyrardowa, a następnie na kilku innych placówkach rodzinnego przemysłu, zanim się przeniósł do Wiednia, gdzie przez długie lata sprawował kierownictwo wielkich zakładów dla wierceń kopalnianych firmy Fautz Co.

Na kilka lat przed wojną światową uniezależnił się zakładając własne biuro techniczne w Krakowie, które w niedługim czasie świetnie rozwinął dzięki swym fachowym umiejętnościom, solidności i niezmordowanej pracowitości.

Gdy dziesięć lat temu z popiołów wielkiej wojny odrodziło się do nowego życia Państwo Polskie, stanął na czele Oddziału Ministerstwa Przemysłu i Handlu dla Małopolski w Krakowie, dokładając cegiełkę swej pracy do odbudowy wielkiego gmachu odrodzonej Rzeczypospolitej.

Wreszcie syt trudów pracowitego życia przeniósł się kilka lat temu do Wąbrzeźna, aby tu dać odpoczynek organizmowi wyczerpanemu wieloletnim znojem. Ale nie było mu danem skorzystać z zasłużonego odpoczynku. Gdy rok temu tragiczny los położył kres życia ukochanego zięcia, załamała się Jego niespożyta energia. Wśród nowych nieoczekiwanych trosk i kłopotów gasło zwolna to życie, aż wreszcie po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, których mu los nie oszczędził, zasnął w Panu odchodząc na zawsze tam, gdzie się już więcej nie cierpi.

Requiescat in Pace!

Wiadomości potoczne

Wąbrzeźno, dnia 7 listopada 28 r.

— Msza św. za dusze zmarłych funkcjonariuszy Policji. Dnia 10. 11. rb. rano o godz. 7,15 odbędzie się żałobna Msza św. za dusze zmarłych funkcjonariuszy Policji Państwowej powiatu wąbrzeskiego.

— Wyjaśnienie. Na skutek licznych zapytań w sprawie Orędownika Powiatowego, podajemy do wiadomości ogółu, że Orędownik Urzędowy nie wychodzi, natomiast na jego miejsce wychodzi „Orędownik Związku Komunalnego pow. wąbrzeskiego”.

Dla orientacji dodajemy, że w Orędowniku Związku Komunalnego pow. wąbrzeskiego znaleźć można wszelkie rozporządzenia władz itd. jak w dawniejszym Orędowniku Urzędowym. Każdy sołtyś jest zobowiązany do trzymania Orędownika Związku Komunalnego powiatu wąbrzeskiego a każda poczta przyjmuje na niego przedpłatę.

— Włóczęga z antypaństwową ulotką. W tych dniach przytrzymany został za włóczęgostwo niejaki Mildek, mieszkaniec Torunia. Przy przytrzymanym znaleziono ulotkę niemiecką, w której szeroko omawiana była gospodarka na ziemiach polskich (zachodnich). Przed policją, Mildek się tłumaczył że ulotkę tę znalazł w okolicy Kowalewa.

— Ku uwadze członkom zrzeszenia rodaków z Warmii, Mazur i ziemi Malborskiej oddział Brodnica. Zwoluje się wszystkich członków na niedzielę dnia 11 b. m. do Brodnicy celem wzięcia udziału w uroczystości 10-cio lecia wskrzeszenia Polski.

Zbiórka o godz. 9-tej w Restauracji p. Grzywacza.

— Społeczeństwo w trosce o zdrowie naszych stróżów bezpieczeństwa. Na całej kuli ziemskiej, wszystkie narody świata, wypowiedziały bezwzględna walkę największemu wrogowi ludzkości — gruźlicy. W całej Polsce, według obliczeń, umiera rok rocznie 300.000 ludzi na tę straszna chorobę. Do walki z tą chorobą przystąpiono niedawno, jednak dzięki należytemu zrozumieniu całego społeczeństwa uczyniono w tym względzie bardzo dużo. Wszędzie, jak Polska długa i szeroka, zawiązują się specjalne komitety do walki z gruźlicą. Wielu miastach Polski pobudowano specjalne „domy zdrowia”, w których tysiące chorych ze sfer najbiedniejszych znajdują opiekę.

Gruźlica nie szczędzi nikogo — więc niedziw, że robi zastraszające postępy w szeregach naszej dzielnej Policji.

Społeczeństwo polskie znane ze swej ofiarności, nie zapomni o pracowniku policyjnym, który w najtrudniejszych może warunkach pracy, wśród miliona niebezpieczeństw, z narażeniem własnego życia, chroni życie i mienia obywateli.

Funkcjonariusz Policji, chcąc dobrze wykonać powierzoną mu bardzo odpowiedzialną rolę w społeczeństwie musi być zdrowy. Zaś by funkcjonariusz był zdrowy, winno o tem pomyśleć całe społeczeństwo w Polsce. Za przykładem innych państw, musi powstać „Policjny Dom Zdrowia” w którym pracownik Policji mógłby znaleźć ostoję i odzyskać utracone zdrowie.

Do postawienia takiego „Domu Zdrowia” musi pomóc całe społeczeństwo polskie; w tym też celu powołano niedawno do życia specjalną organizację pod nazwą: „Stowarzyszenie Policjny Dom Zdrowia” Wyżej wspomniane Stowarzyszenie urzędza za zezwoleniem władz, w całym kraju w czasie od 19 do 29 listopada „Tydzień Policjnego Domu Zdrowia”.

Społeczeństwo powiatu wąbrzeskiego nie powinno w niesieniu ofiary na „Policjny Dom Zdrowia” pozostać na szarym końcu. Znając zaś patryjotyzm i ofiarności tutejszego społeczeństwa, mamy nadzieję, że poprze ono ten wniosek.

Niechaj więc posypia się obficie ofiary bądź to w postaci składek pieniężnych, bądź to w postaci najrozmaitszych przedmiotów, które mogłyby być rozsprzedane na urządzonych loteriach fantowych.

Wszelkie datki należy składać wprost w Komendzie Policji przy ulicy Wolności.

— Ulgi podatkowe. Zgodnie z okólnikami Ministerstwa Skarbu uwzględniana jest przez urzędy skarbowe przy odwołaniach od wymiaru podatku dochodowego długotrwała choroba płatnika. Powołujący się na osłabioną zdolność płatniczą winni przedstawić urzędowi skarbowym świadectwa lekarskie, poświadczające przez władze administracyjne I instancji (starostwa lub magistraty).

— Ważne dla myśliwych. W listopadzie wolno polować: na rogacze, zające borsuki, wiewiórki, guszcze, cietrzewie, jarząbki, pardwy i bażanty (tylko koguty) na kuropatwy, słomki, bataljony, dzikie kaczkę, łabędzie, gęsi, gołębie, drozdy i kwiczoły oraz na drapieżnych, jak wilki lisy, wydry, kuny leśne i domowe, tchórze gronostaje, łasice, króliki, jastrzębie — gołębiarze, krogulce, sroki i wrony oraz na dziki i niedźwiedzie.

— Książki. (Skutki łowienia ryb granatem) W dniu 4 b. m. o godzinie 6-tej rano wyszedł z domu 26 letni Protazy Kulik i udał się nad torfisko w celu łowienia ryb.

Chcąc łatwym sposobem nałowić ryb, zabrał ze sobą granat ręczny, który eksplodował z powodu manipulowania. Eksplodujący granat urwał Kulikowi palec lewej ręki oraz spowodował poważne obrażenia twarzy. Nieszczęśliwyłowca zawiadził się resztkami sił do domu, skąd odwieziono go natychmiast do szpitala w Wąbrzeźnie. Śledztwo ustali, skąd Kulik wziął granat.

Z NASEJ DZIELNICY

— Kraszewo, pow. Działdowo. (Balon polski wylądował w porę). Dnia 30. ub. mies. nad wsią naszą w wysokości około 1500 mtr zauważono balon, idący w kierunku granicy niemieckiej. W pewnej chwili balon, przy równoczesnym wysypywaniu piasku, opuszczał się na ziemię i wylądował na polu pomiędzy Kraszewem i Howem. W balonie znajdowało się 3 oficerów lotników z Torunia. Po wylądowaniu, które się odbyło bez przeszkód, balon odesłano pociągiem do Torunia.

— Boleszyn. (Trojaczki). W ubiegłym tygodniu żona deputatnika p. Siwy porodziła trzech zdrowych synów. Matka jak i synkowie cieszą się dobrem zdrowiem.

— Brodnica. (Samobójstwo). W ubiegłą sobotę powiesił się na łańcuchu w swej stodole właściciel realności przy ulicy Podgórznej, Rudolf Block, wyznania ewangelickiego.

— Wyrok na zabójcę. W piątek dnia 2 bm. rozpatrywała Izba Karne w Brodnicy sprawę zbrodni popełnionej w dniu 3 maja br. przez Teofila Gazdę. Dzień Uroczystości Narodowej stał się dniem krytycznym w Kawkach, gdzie Tow. Powst. i Wojaków urządziło na sali p. Popielarczykowej zabawę. Pomiedzy innymi zjawili się na zabawę Michał Hawrik i Teofil Gazda, który już od dłuższego czasu czuł do pierwszego urazę i tu dał wyraz swego gniewu, zaczepiając i puszczając kilkakrotnie Hawrika, a nawet wyrzucił się na sali „tego holera muszę dzisiaj uśmiercić”. To też żona Hawrika przestrzeżona czuwała nad mężem i gdzie się obrócił za nim postępowała a kiedy około godz. 12 Hawrik wyszedł z żoną przed oberżę podał jej za niego Gazda i rozpoczął śpierkę, w toku której zadał mu cios miazdząc nos, a gdy Hawrik upadł na ziemię zadał mu jeszcze dwa silne kopnięcia w głowę, które spowodowały natychmiastową śmierć. Gazda wymierzył jeszcze kilka ciosów żonie nieboszczyka i udał się najspokojniej do domu. Hawrik pochodził z Ukrainy, był spokojnego usposobienia, w gronie znajomych powszechnie lubiany, i od trzech miesięcy żonaty, gdy tymczasem Gazda był popędliwy, hulaka i lubiał wszczynać burdy i bijatyki a nawet za uraz cielesny 2 miesięcznym więzieniem był już karany. Sąd uznał Gazdę winnym urazu cielesnego z następstwem śmierci i skazał go na 4 lata ciężkiego więzienia i utratę praw obywatelskich przez 5 lat.

— Gdynia. (Rozwiązanie rady miejskiej). Już od kilku dni krążyły po mieście wiadomości na temat rozwiązania tutejszej Rady miejskiej. Wobec tego, że były to tylko pogłoski, nie pisaliśmy o nich. Obecnie stały się one prawdziwe. Najnowszy numer „Monitora” zamieszcza rozporządzenie o rozwiązaniu tutejszej Rady miejskiej. W rozporządzeniu tem nie powiedziano o nowych wyborach. Nie wiadomo zatem, kiedy się one odbędą.

Dotychczasowa Rada miejska na swem sobotnim posiedzeniu, gdy jeszcze nie było znanem owe rozporządzenie, zajęła odpowiednie w tej sprawie tsanowisko.

Najlepszy przyjaciel człowieka.

Zimą, podczas długich wieczorów, znajdziemy się przy stole, by przy blasku lampy przeczytać sobie gazetę. Gazeta, to najlepszy towarzysz człowieka. Gazeta umili człowiekowi życie, zapewni przyjemnie jednostajne, długie wieczory, podając sumiennie wszelkie ciekawe nowiny z bliższych i dalszych stron, a równocześnie pouczy o tem wszystkim, co każdy obywatel powinien wiedzieć celem należytego spełniania swych obowiązków wobec rodziny i państwa.

Właśnie w nadchodzącej zimie zanoszą się w Polsce na przeważne zmiany. Weźmy tylko pod uwagę co przyniesie nam miesiąc listopad: zacznie obradować Sejm najpierw nad budżetem, a następnie nad zmianą Konstytucji. — Polska obchodzić będzie bardzo uroczystości 10-lecie swej Niepodległości. — Rozpoczną się w Królewcu rokowania polsko-litewskie, które mają ostatecznie załatwić spory obu państw. — W Rosji wobec szeregoczącego się głodu zanoszą się na rewolucję. — Zebranie państw koalicyjnych odbędzie się w Berlinie, żeby ustalić sposoby spłacenia przez Niemców długów wojennych. — Pozaatem czekamy w napięciu, czy wznowione będą rokowania handlowe polsko-niemieckie. Bardzo obchodzą nas również wyniki wyborów do Kas Chorych.

O tem wszystkim powinien przeciętny czytelnik być jakwięcej pouczany, ażeby wiedzieć, skąd wieje wiatr polityczny i zastosować do tego swą przyszlą obronę.

Redakcja „Głosu Wąbrzeskiego” tak jak dotąd, będzie się starała nadal swoich Czytelników o wszystkim dokładnie poinformować. Prosimy Czytelników, by nietylko sami czytali naszą gazetę, ale zachęcali swych przyjaciół i sąsiadów do jej abonowania.

Nie chcemy jednakże, by Czytelnicy starali się nam o abonentów bez wynagrodzenia. Dlatego, chcąc wynagrodzić trud około zbieraniu nam abonentów, damy naszą gazetę na miesiąc zupełnie bezpłatnie temu, kto zjedna nam dwóch nowych abonentów.

Kto nam zdobędzie

4 abonentów

ten otrzyma naszą gazetę bezpłatnie na przeciąg 2 miesięcy, zaś przy

6-ciu zdobytych abonentach

damy gazetę bezpłatnie na cały kwartał.

Jesteśmy przekonani, że wszyscy nasi Czytelnicy poprą usiłowania redakcji w kierunku rozpowszechniania „Głosu Wąbrzeskiego”.

Zaznaczamy, im więcej będzie abonentów „Głosu”, tem więcej można pismo ulepszać.

Zatem : Czytelnicy do czynu, do agitacji!

RUCH TOWARZYSTW.

— **Wąbrzeźno Baczność!** W dniach z (dzisiaj) 8 i 9 bm o godz. 8-mej wieczorem zbiórka członków Koła Oólnego Związku Podoficerów Rezerwy u kolegi Stępniewskiego, celem odbycia ćwiczeń
Przybycie wszystkich członków konieczne
Komendant.

— **Członkom Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy Koła Wąbrzeźno pod uw. gę!** Którzy z członków chcieliby wyjechać na obchód święta Narodowego do Warszawy (w dniu 11 bm) zechcą się zgłosić dziś o godz. 8-mej u kolegi Stępniewskiego
Zarząd

— **Wąbrzeźno Baczność Sokolli!** W czwartek dnia 8 go bm. o godz. 8-mej odbędzie się miesięczne zebranie Sokoła Liczny udział konieczny z względu na umówienie obchodu 10 lecia niepodległości Godzinę przed zebraniem t. j. o godz. 7-mej odbędzie się zebranie Zarządu
Czołem
Prezes.

— **Wąbrzeźno Zebranie Tow. św. Wincentego a Paulo** odbędzie się jutro o godz. 5 po południu w sali Magis-

tratu. Godzinę przed zebraniem odbędzie się zebranie zarządu

O liczny udział członków prosi
— **Wąbrzeźno Zebranie Tow. Powstańców i Wojaków.** Dnia 8. bm. o godz. 7,30 wieczorem w lokalu pod Białym Orłem odbędzie się zebranie Tow. Powstańców i Wojaków na miasto Wąbrzeźno. Przybycie wszystkich członków konieczne Goście mile widziani. Zarząd
— **Wąbrzeźno.** Dziś śpiewy Lutni o godz. 8-mej wieczorem w lokalu p. Klima. O liczny udział członków prosi.
Zarząd

Notowanie Miłyna Parowego w Wąbrzeźnie

Kolejowa 56.

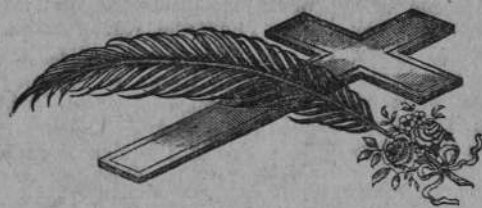
w dniu 7 XI. 1928 r. za 100 kilo.

Manna pszenna (kaszka) . . . . . zł 73,--
Mąka przenna Nelson (grysikowa) 72,--
Mąka przenna Luksusowa 69,--

Mąka przenna Extra 65,--
Mąka przenna 0000 61,--
Mąka przenna 000 49,--
Mąka przenna Pastewna 38,--
Mąka żytnia I. . . . . —,--
Mąka żytnia II. . . . . —,--
Ospa przenna 30,--
Ospa żytnia . . . . . —,--

Drukiem i nakładem „Głosu Wąbrzeskiego” (B. Szczuka)
Wąbrzeźno. — Redaktor odpowiedzialny Boleśław Szczuka
Wąbrzeźno. — Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

**Czytajcie i rozpowszechniajcie
„GŁOS WĄBRZEŃSKI”**

s. p.

Wiktor Brzymuchowski

inżynier dypl.

b. nacz. dyrektor zakładów przemysł. Trautzl & Co. w Wiedniu i b. naczelnik Oddziału Ministerstwa Przem. i Handlu dla Małopolski w Krakowie

zmarł opatrzony św. Sakramentami w dniu 6 listopada 1928 r. przeżywszy lat 72.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby na cmentarz w Wąbrzeźnie odbędzie się w dniu 9 listopada br. o g. 9-tej o czym zawiadamia pogrążona w smutku

Rodzina

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim którzy wzięli udział w pogrzebie synka mego

s. p.

Medarda Biniasia

składa tą drogą serdeczne

BÓG ZAPŁAĆ

Pow. Kom. P. P. Binias, żona i dzieci

Nowość!

Poza aparatami, cieszącami się ogólnym uznaniem skonstruowałem na sezon obec.

odbiorniki radjowe

nadzwyczaj dobre, 3 i 4 lamp.

z przełącznikami bez wymiany cewek

które po cenach niskich polecam

R. WOJTECKI, Wąbrzeźno

Wytwórnia aparatów i części radjotechn. nagrodz. na wyst. radj. w Poznaniu srebrnym wielkim medalem.

Od 1 listopada br. znajduje się nasz samochód osobowy do wynajęcia

u. p. **Czesława Makowskiego**

przy ul. Kolejowej nr. 1. o czym zawiadamiamy naszą Szan. Klientelę prosząc o dalsze poparcie.

Zamówienia telefoniczne pod nr. 127.

CZERNIAK & MAKOWSKI

Przetarg przymusowy

We wtorek, dnia 13 listopada 28 r. o godz. 10-tej przed poł. sprzedawane będą najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę gotówką obok kościoła ewangelickiego nast. rzeczy:

1 szafę z nadstawką, 1 szafę żelazną, 1 sanie robocze, 2 stoły, 1 kasę rejestracyjną (National)

MIEJSKI URZĄD EGZEKUCYJNY

(—) **SCHWARZ** burmistrz

JABŁONOWO Jarmark

Najbliższy jarmark

na bydło i konie

odbędzie się w Jabłonowie (gminie)

we wtorek dnia 13 listopada br.

Jabłonowo, dnia 2 listopada 1928r.

KINO SKONCE

OTO MARZENIE WĄBRZEŃNA !!!

Każdą ilość
cebuli
ma do sprzedania
Gumiński Golub
Telefon nr. 5.

**CZyste
DZIEWCZE**
do dzieci może
się zaraz
Z GŁOSIĆ
Zgłosz. w adm. Gł. Wąb.

**2 PIECE
ŻELAZNE
i 1 PIEC
KUCHENNY**
tanie na sprzedaż
E. GOHRITZ

Z powodu kupna
MOTORU
sprzedam dobrze
utrzymany
4-KONNY
MANEŻ
Emil Gehrke
Cymbark

**KOWALEWO
Mieszkania**
od 4 do 6 pokoi poszukiwane się od 1 grudnia
wzgl. 1 stycznia 1929 r.
Oferty uprasza się składać do eksp. „GŁOSU
WĄBRZ.” pod B. M. 260

Większą ilość
KŁOSZY
emaliowanych
z obsadzkami do
lamp elektr.
na sprzedaż

MAKULATURE
(stare gazety)
przedaje na funty
Głos Wąbrzeski

Z dniem 15 października rb. otwartą została **Kasa Stefczyka** Spółdz. z n. o. w Dębowejłacie na okręg sąsiednich gmin: Jaworze, Niedźwiedź, Kurkocin i Łobdowo, do zakresu działania której wchodzi czynności związane z przyjmowaniem wkładów oraz udziałów na korzystne oprocentowanie i wy pożyczaniem pieniędzy udziałowcom.

Wysokość udziału 50 zł oraz wpisowe członkowskie 2 zł. W korzystaniu z pożyczek mają pierwszeństwo ludźmiłowcy. Dni i godziny urzędowania w **Szkole Powsz. w Dębowejłacie** Środy od jg. 5—6 po południu.

ZARZĄD.

KASY STEFCZYKA w DĘBOWEJŁACE

KINO-TEATR

W czwartek dnia 8 bm.

Wspaniały atut kinematografii

„Orłów”

Gehenna miłości

Wspaniały dramat salonowo-erotyczny w 12 akt z życia emigracji rosyjskiej

Dramat osnuty według słynnej operetki „BRUNONA GRANICHSTAEDTEN”

i Ernesta Marischka p. t. **ORŁÓW**

W rolach głównych kwiat aktorstwa ulubieniec kobiet

IWAN PETROWICZ

kuszając zmysłowo piękna

„**Vivian Gibson**”

popularny aktor filmowy

„**BRUNO KASTNER**”

i nierównany

GEORG ALEXANDER

KALENDARZ

„SŁOWA BÓŻEGO”

na rok 1929

wydawnictwo Zakładu Misyjnego św. Józefa w Górnej Grupie-Pom. nadszedł i jest do nabycia w adm. Głosu Wąbrz.

CENA EGZEMPLARZA 1 ZŁOTY

„VARIETE”

— PROGRAM: —

THE BRUSZEWS. Company numer uniwersalny — Rzymscy gladiatorzy.

WANDA DZIECIOŁOWSKA

niezrównana kupcecistka

P. AD. Taniec indyjski

wykonany przez indjankę

MISS COLUMBO

człowiek bez nerwów. — Karkołomny piramidzista

P. LILI tańce rosyjskie

„Duet Kazimiery Eksentrycy.

P. NELLI, Tańce nowoczesne

P. AIDA w swoich oryginalnych akrobatycznych pozach.

AMON-BACH i sulejka

żywa gilotyna zagadka XX wieku.

Hotel „Dwór Wąbrzeski”

OGŁASZAJCIE SIĘ

„Głosie Wąbrzeskim”